

**PROGRAM DORADZTWA ZAWODOWEGO
REALIZOWANY W LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM
IM. BOGUSŁAWA X W BIAŁOGARDZIE
- ROK SZKOLNY 2019/2020 -**

Celem doradztwa zawodowego w liceum ogólnokształcącym jest przygotowanie uczniów do świadomego i samodzielnego planowania kariery, podejmowania i zmian decyzji edukacyjnych czy zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów a także przekazywanie informacji na temat rynku pracy i systemu edukacji.

I. Główne cele i zadania szkoły w zakresie doradztwa zawodowego.

1. Poznawanie własnych zasobów m.in.: zainteresowań, zdolności i uzdolnień, mocnych i słabych stron jako potencjalnych obszarów do rozwoju, ograniczeń, kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw), wartości, predyspozycji zawodowych i stanu zdrowia.
2. Świat zawodów i rynek pracy m.in.: poznawanie zawodów, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o zawodach i rynku pracy, umiejętność poruszania się po nim, poszukiwanie i utrzymanie pracy.
3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie m.in.: znajomość systemu edukacji i innych form uczenia się, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o formach i placówkach kształcenia, uczenie się przez całe życie.
4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno – zawodowych m.in.: planowanie ścieżki edukacyjnej i zawodowej z przygotowaniem do zdobywania doświadczenia zawodowego oraz refleksji nad nim, podejmowanie i zmiany decyzji dotyczących edukacji i pracy, korzystanie z całonocowego poradnictwa kariery.

II. Zadania szczegółowe:

a) w zakresie pracy z młodzieżą:

- przygotowanie uczniów do świadomego i umiejętnego planowania kariery zawodowej, do podjęcia trafnej decyzji zawodowej i szkolnej,
- wdrażanie uczniów do samopoznania,
- kształcenie umiejętności analizy swoich mocnych i słabych stron,
- wyzwalanie wewnętrznego potencjału uczniów,
- rozwijanie umiejętności pracy zespołowej i współdziałania w grupie,
- przełamywanie barier emocjonalnych,
- wyrabianie szacunku dla samego siebie,
- planowanie własnego rozwoju,
- zapoznanie ze strukturą szkolnictwa,
- poznanie możliwych form zatrudnienia,
- modyfikacja samooceny w przypadku, gdy odbiega ona od realnych możliwości (zawyżona lub zaniżona),
- zdobycie umiejętności przygotowania i pisania dokumentów towarzyszących poszukiwaniu pracy,
- zdobycie umiejętności pozytywnej autoprezentacji,
- zdobycie umiejętności przeprowadzenia rozmowy kwalifikacyjnej,
- rozszerzenie zasobu informacji na temat sposobów poszukiwania pracy,
- poznanie lokalnego rynku pracy,

- poznanie możliwości dalszego kształcenia i doskonalenia zawodowego,
- reorientacja zawodowa w przypadku stwierdzenia niewłaściwego wyboru zawodu,
- kształtowanie potrzeby konfrontowania oceny swego stanu zdrowia z wymaganiami wybieranego zawodu,
- rozwijanie świadomości mobilności zawodowej i pobudzanie aktywności do poszukiwania alternatywnych rozwiązań w różnych sytuacjach zawodowych i życiowych (w tym bezrobocie i niepełnosprawność).

b) w zakresie pracy z rodzicami:

- podniesienie umiejętności komunikowania się ze swoimi dziećmi,
- doskonalenie umiejętności wychowawczych,
- wypracowanie form wspierania uczniów wyborze ich dalszej drogi życiowej,
- przygotowanie rodziców do wspierania swoich dzieci w planowaniu kariery oraz w podejmowaniu i zmianach decyzji edukacyjno – zawodowych.

c) w zakresie współpracy z nauczycielami:

- uzyskanie wsparcia i pomocy w pracy wychowawczej,
- lepsze rozpoznanie potrzeb uczniów, ich poglądów, oczekiwań wobec szkoły i rynku pracy,
- nakreślenie dalszego kierunku pracy z rodzicami i młodzieżą.

III. Założenia programu:

Za realizację programu doradztwa zawodowego odpowiedzialni są: Dyrektor szkoły, pedagog szkolny, doradca zawodowy oraz osoby współuczestniczące: wychowawcy klas, nauczyciele i bibliotekarz.

Program obejmuje okres kształcenia młodzieży w liceum ogólnokształcącym.

IV. Zadania doradcy zawodowego.

- 1) Systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów i słuchaczy na działania związane z realizacją doradztwa zawodowego.
- 2) Prowadzenie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego.
- 3) Opracowywanie we współpracy z innymi nauczycielami, w tym nauczycielami wychowawcami opiekującymi się oddziałami, psychologami lub pedagogami, programu oraz koordynowanie jego realizacji.
- 4) Wspieranie nauczycieli, w tym nauczycieli wychowawców opiekujących się oddziałami, psychologów lub pedagogów, w zakresie realizacji działań doradztwa zawodowego.
- 5) Koordynowanie działalności informacyjno – doradczej realizowanej przez szkołę, w tym gromadzenie, aktualizowanie i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia.
- 6) Realizowanie działań wynikających z programu doradztwa zawodowego.

V. Zakres treści realizowanych w poszczególnych klasach:

a) praca z uczniem

L.p.	Tematyka działań	Treści	Klasa	Przedmiot	Metody realizacji	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne
Poznanie własnych zasobów							
1.	E - portfolio, czyli dokumentuj i organizuj swój czas.	Uczeń: 1. Sporządza bilans własnych zasobów na podstawie dokonanej autoanalizy („portfolio”); 2. Określa obszary do rozwoju edukacyjno – zawodowego i osobistego; 3. Określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych; 4. Rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno – zawodowej; 5. Analizuje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe) w kontekście planowania ścieżki edukacyjno – zawodowej;	I a, b, c (4-letnie LO) I d, e, f (3-letnie LO)	godzina wychowawcza	dyskusja, praca z tekstem, studium przypadku	I semestr	S. Derewońko
2.	Mocne i słabe strony.		I d, e, f (3-letnie LO)	podstawy przedsiębiorczości	wykład, praca z tekstem	IX. 2019r.	I. Mokrzycka
3.	Higiena układu oddechowego - choroby zawodowe.		III b	biologia	wykład	I semestr	J. Grędecka
4.	Uwarunkowania zdrowotne.		III b	biologia	wykład	I semestr	J. Grędecka
5.	Choroby a zdrowie człowieka.		III a, c	biologia	wykład	I semestr	A. Abramciów
6.	Preferencje zawodowe - plusy i minusy różnych zawodów i karier.		I a, b, c (4-letnie LO) I d, e, f (3-letnie LO)	język angielski	dyskusja,	I - II semestr	J. Szwed, E. Medzińska, M. Niewińska - Sęk
7.	Uczenie się podstawą zdobywania wiedzy. Skuteczne metody nauki.		I a, b, c (4-letnie LO)	godzina wychowawcza	wywiad, dyskusja, praca	I semestr	S. Derewońko

		6. Określa własny system wartości, w tym wartości związanych z pracą i etyką zawodową.	I d, e, f (3-letnie LO)		w grupach, rebusy, zagadki, ankieta		
8.	Typy osobowości a zawód.		I a, b, c (4-letnie LO)	podstawy przedsiębiorczości	wykład, praca w grupach	I semestr	I. Mokrzycka
9.	Test osobowości Gardnera w odniesieniu do predyspozycji zawodowych oraz sposobów uczenia się.		I a (4-letnie LO) I d, e, (3-letnie LO)	język angielski	test, wykład, dyskusja	IX. 2019r.	J. Szwed
10.	Nie wszyscy uczniowie są tacy sami – jakim typem ucznia jesteś? Sposoby przyswajania wiedzy.		II a, b	język hiszpański	wykład, dyskusja	II semestr	B. Małachowska - Tkaczyk
11.	Rozpoznawanie powołania.		III a, b, c	religia	dyskusja	I semestr	T. Kędziński
12.	Wybór zawodu a cechy osobowościowe.		I a, b, c (4-letnie LO)	język niemiecki	wykład, pogadanka	I - II semestr	E. Medzińska
Świat zawodów i rynek pracy							
1.	Bezrobocie i jego rodzaje.	Uczeń: 1. Analizuje informacje o zawodach, kwalifikacjach i stanowiskach pracy oraz możliwościach ich uzyskiwania w kontekście wyborów edukacyjno-zawodowych;	I d, e, f (3-letnie LO)	podstawy przedsiębiorczości	wykład, dyskusja, praca w grupach	I semestr	I. Mokrzycka
2.	Bezrobocie w Polsce.		III a, b, c	geografia	wykład, dyskusja	II semestr	I. Mokrzycka
3.	Praca i wybór zawodu.		II a, b	język angielski	wykład, dyskusja	I - II semestr	J. Szwed,

		2. Analizuje informacje o lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim rynku pracy oraz funkcjonujących na nim zasadach w kontekście wyborów edukacyjno-zawodowych;					M. Niewińska-Sęk
4.	Formy zatrudnienia, rodzaje umów o pracę.	3. Porównuje formy zatrudnienia i możliwości funkcjonowania na rynku pracy jako pracownik, pracodawca lub osoba prowadząca działalność gospodarczą oraz analizuje podstawy prawa pracy, w tym rodzaje umów o pracę, sposoby ich rozwiązywania, prawa i obowiązki pracownika; 4. Konfrontuje własne zasoby ze zidentyfikowanymi potrzebami i oczekiwaniami pracodawców oraz wymaganiami rynku pracy; 5. Określa znaczenie i wskazuje możliwości realizacji różnych form aktywizacji zawodowej; 6. Sporządza i aktualizuje dokumenty aplikacyjne zgodnie z wymaganiami pracodawców;	III a, b, c	godzina wychowawcza	wykład, dyskusja	II semestr	S. Derewońko
5.	Edukacja i praca w UE.		I d, e, f (3-letnie LO)	wiedza o społeczeństwie	wykład, pogadanka,	II semestr	A. Knap
6.	Ulubiony zawód. Kim oni są z zawodu.		III a, b, c	język rosyjski	wykład, dyskusja	II semestr	A. Traczyk
7.	Dam pracę w Moskwie. Praca za granicą.		III a, b, c	język rosyjski	wykład, pogadanka	I semestr	A. Traczyk
8.	Dni świąteczne, dni robocze. Sytuacja na rynku pracy.		II a, b	język hiszpański	dyskusja, praca w grupach,	II semestr	B. Małachowska - Tkaczyk
9.	Życie zawodowe. Pisanie CV i listu motywacyjnego.		III a, b, c	język hiszpański	wykład, pogadanka	I semestr	B. Małachowska - Tkaczyk
10.	Konstruowanie listu motywacyjnego i CV		III a, b, c	język niemiecki	wykład, praca indywidualna	I - II semestr	E. Medzińska
11.	Problemy współczesnego świata – bezrobocie.		II a, b	język niemiecki	wykład, dyskusja	I - II semestr	E. Medzińska
12.	Jak przygotować CV?		III a, b, c	język angielski	dyskusja, wypełnianie dokumentów,	I - II semestr	J. Szwed, M. Niewińska - Sęk,
13.	Gwary zawodowe.		III b	język polski	wykład, dyskusja	I semestr	J. Łozicka-Szymańska

14.	Siły zbrojne Rzeczypospolitej.	7. Przygotowuje się do zaprezentowania siebie i swoich kompetencji podczas rozmowy kwalifikacyjnej;	I a (4-letnie LO) I d, e, (3-letnie LO)	edukacja dla bezpieczeństwa	wykład	I - II semestr	A. Abramciów
15.	Spotkania z przedstawicielami zawodów.	8. Charakteryzuje przebieg procesu zakładania własnej działalności gospodarczej oraz instytucje wspomagające zakładanie własnej działalności gospodarczej;	I a (4-letnie LO) I d, e, (3-letnie LO) II a, b III a, b, c	godzina wychowawcza	wykład, dyskusja	I - II semestr	S. Derewońko
16.	Lokalny rynek pracy. Dni Otwarte Inkubatora Technologicznego w Białogardzie.	9. Charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.	III a, b, c	godzina wychowawcza	wykład, wizyty w zakładach pracy	IX. 2019r.	S. Derewońko
Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie							
1.	Europass – zaprezentuj siebie oraz ucz się i pracuj w całej Europie. Praca za granicą	Uczeń: 1. Korzysta ze źródeł informacji dotyczących dalszego kształcenia formalnego,	II a, b	godzina wychowawcza	prezentacja dyskusja, praca w grupach	I - II semestr	S. Derewońko
2.	System edukacji w Polsce i kształcenie za granicą.	pozaformalnego i nieformalnego; 2. Określa korzyści wynikające z uczenia się przez całe życie	I d, e, (3-letnie LO) III a, b, c	wiedza o społeczeństwie	wykład, dyskusja	I - II semestr	A. Knap, K. Bąk

3.	Targi Edukacji i Pracy.	w rozwoju osobistym i zawodowym; 3. Analizuje możliwości uzupełniania, poszerzania i uzyskiwania kwalifikacji zawodowych w ramach krajowego i europejskiego systemu kwalifikacji;	II a, b III a, b, c	godzina wychowawcza	spotkania i rozmowy z przedstawicielami uczelni i zakładów pracy	II semestr	S. Derewońko, E. Klikowicz, D. Majewski
4.	Wykorzystywanie nowych technologii i Internetu w poszukiwaniu pracy.	4. Wskazuje możliwości kontynuowania nauki.	I a, b, c I a (4-letnie LO)	informatyka	wyszukiwanie informacji, praca z komputerem	I - II semestr	J. Nowosielski
Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno – zawodowych							
1.	Tworzenie Indywidualnego Planu Działań.	Uczeń: 1. Ustala swoje cele, zadania i działania w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej; 2. Sporządza indywidualny plan działania – planuje różne warianty ścieżek edukacyjno-zawodowych na podstawie bilansu własnych zasobów i wartości oraz informacji na temat rynku edukacji i rynku pracy, przewidując skutki własnych decyzji; 3. Dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej zgodnie z posiadanymi zasobami i określonymi celami zawodowymi.	III a, b, c	godzina wychowawcza	debata, rozsypanka, mapa myśli, dyskusja, metoda plakatu, autoprezentacja	I - II semestr	S. Derewońko
2.	Wiedza + umiejętności + kompetencje = sukces zawodowy		II a, b	godzina wychowawcza	dyskusja, metoda skojarzeń, kula śniegowa, metoda plakatów	I - II semestr	S. Derewońko

b) praca z rodzicami

- Prezentacja założeń szkolnej pracy informacyjno – doradczej na rzecz uczniów,
- Przedstawienie aktualnej oferty edukacyjnej,
- Indywidualne porady dla rodziców, uczniów którzy mają problemy - zdrowotne, emocjonalne, decyzyjne, intelektualne, rodzinne itp.

VI. Formy działań realizowanych w ramach doradztwa zawodowego:

- informacja edukacyjno – zawodowa,
- poradnictwo indywidualne,
- poradnictwo grupowe,
- rynek pracy,
- diagnoza zapotrzebowania na działania doradcze.

VII. Sposoby realizacji działań:

- lekcje wychowawcze,
- lekcje przedmiotowe,
- rozmowa doradcza,
- porady indywidualne,
- pogadanki,
- warsztaty,

- wywiad doradczy,
- testy,
- ankiety,
- spotkania z przedstawicielami instytucji i uczelni,
- diagnoza predyspozycji zawodowych,
- zastępstwa,
- zajęcia pozalekcyjne,
- wycieczki,
- targi.

Działania doradcze realizowane są na zasadzie dobrowolności uczestnictwa.

VIII. Sposoby dokumentacji pracy

Głównym źródłem dokumentacji jest dziennik doradcy zawodowego, sprawozdania semestralne i roczne, w których szczegółowo opisywane będą działania podjęte w ramach doradztwa zawodowego. Uzupełnieniem są także testy, ankiety, ćwiczenia, zadania wykonywane na kartach pracy, które przechowywane będą w gabinecie doradcy zawodowego przez okres 1 roku szkolnego.

IX. Ewaluacja wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego

Ewaluacja wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego dokonywana będzie poprzez analizę ankiety, która wykonana zostanie na początkowych i końcowych zajęciach w ciągu roku szkolnego. Ewaluacja odbywać się będzie także na podstawie obserwacji, przeprowadzonych rozmów indywidualnych z uczniami, analizy prac uczniów.

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 1996 r., Nr 67, poz. 329 ze zm.) zobowiązuje placówki oświatowe do „przygotowania uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia”. Również ramowe statuty szkół ponadpodstawowych nakładają na dyrektorów i rady pedagogiczne obowiązek organizacji wewnątrzszkolnego systemu poradnictwa.
2. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe.
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019r. w sprawie doradztwa zawodowego.

Białogard, wrzesień 2019 r.

mgr Sabina Derewońko

DYREKTOR
Liceum Ogólnokształcącego im. Bogusława X
w Białogardzie
mgr inż. Daniel Różniak